

[Rager.]

at hindre forskellige uheldige Forhold, som til Tider har kunnet bevirke, at en virkelig rationel Elektricitetsforsyning ikke har fundet Sted. Forhistorien er jo den, at der i sin Tid af Ministeren for offentlige Arbejder blev nedsat en Kommission til at arbejde med dette Spørgsmaal, men inden den Tid var der i Virkeligheden gaaet et ca. 15-aarigt Arbejde inden for Elektricitetsorganisationerne for at naa til Nedsættelse af en saadan Kommission eller for at finde andre Veje til at faa Forholdene forbedret. Resultatet af Kommissionens Arbejde blev et Lovforslag, der saa noget anderledes ud end det, vi i Dag har til Behandling. Lovforslaget blev omformet i Landstinget, og jeg skal ligesom ved første Behandling ganske se bort fra at diskutere Spørgsmaalet om, hvorvidt Affattelsen nu eller Affattelsen dengang er at foretrække. Rent rationelt teknisk var den første Affattelse at foretrække, men der spiller, som jeg fremhævede ved første Behandling, andre Momenter ind, og jeg tror, at den Affattelse, man nu er naaet til, i hvert Fald vil betyde et væsentligt Skridt fremad i den tilsigtede Retning.

Hidtil skulde ethvert Anlæg, som lavedes herhjemme, godkendes af Elektricitetskommissionen, som imidlertid kun havde Beføjelse til at bedømme Anlægget rent teknisk, det vil med andre Ord sige, om det paa Grundlag af den Spænding og Strøm-Art, den Forlægningsmaade af Ledninger o. s. v., der var valgt, blev udført saaledes, at det teknisk set kunde holde. Om det var økonomisk mere eller mindre forsvarligt, om den anvendte Spænding var mere eller mindre fornuftig, alt dette var Elektricitetskommissionen ganske uvedkommende. Laa der et Sted en Ledning paa 10 000 Volt, var der intet, der forhindrede det Elektricitetsværk, der laa ved Siden af, i at bygge en Ledning paa 8 000 Volt, hvis det ønskede det, naar man blot byggede det teknisk tilstrækkelig stærkt, selv om det var nok saa vanvittigt, fordi man kunde forudse et kommende Samarbejde. Derfor er det meget vigtigt, at Spørgsmaalet om Spænding gennem denne Lov nu bliver undergivet Elektricitetskommissionens Kritik og Bestemelsesret alle Steder, hvor der kan være Tale om Samarbejde. Derved opnaar vi, at Meningsløsheder af den Art falder bort. Endvidere skal Elektricitetskommissionen eller det, der nu kommer til at træde i Stedet for den, ogsaa fremtidig interessere sig for den rent økonomiske Side af Sagen, hvad den ikke har skullet tidligere, ogsaa

de Steder, hvor der er Tale om Samarbejde. Men her er Elektricitetskommissionen eller det, der kommer til at erstatte den, i Virkeligheden kun *raadgivende*, den er ikke bestemmende. Det er paa dette Punkt, det foreliggende Lovforslag afviger fra det oprindelig fremsatte Lovforslag. Og selv om det andet var teknisk set mere rationelt, maa jeg indrømme, at den Vej, der her er valgt, for saa vidt er den rigtige, som det bliver den bevilgende Myndighed, den, der har Ansvaret for Bevillingen, der i Virkeligheden kommer til at afgøre, hvad Vej man skal gaa frem.

Saa kunde man spørge: Hvorfor skal Elektricitetskommissionen overhovedet spille ind her? Dette Spørgsmaal er det efter min Mening nødvendigt at gaa ret stærkt til Bunds i ved denne Lejlighed, fordi det hænger saa umaadelig meget sammen med Spørgsmaalet om Elektricitetsraadets Sammensætning, det Spørgsmaal, hvorom der inden for Udvalget har været en ganske overordentlig stor Uenighed; den Uenighed, der tilsyneladende er i Øjeblikket, er, kan jeg godt sige, ikke til Stede; kun Ønsket fra alle Sider om at naa til et Resultat har gjort, at man fra flere Sider har akkviesceret ved det, som nu foreligger.

Det første Spørgsmaal, man kunde have Anledning til at rejse, er dette: Gaar vi i Virkeligheden ikke berettigede Erhvervsinteresser for nær ved at give Elektricitetskommissionen denne Undersøgelsesret og Undersøgelingspligt? Findes der ikke i Forvejen raadgivende Ingeniører, som netop beskæftiger sig med dette Arbejde? Dertil er at sige, at man gaar ingen berettigede Interesser for nær, for det er ikke Meningen, at Kommissionen skal udarbejde Projekter, det er ikke Meningen, at den skal have noget med Udførelser at gøre, den skal kun være den upartisk dømmende. Her kunde man naturligvis sige: Ja, men ogsaa dette at dømme kunde vel være et privat Erhverv, f. Eks. derved, at en Ingeniør kun havde dette Arbejde. Det har imidlertid vist sig, at Folk, der udelukkende baserer deres Erhverv paa saadan upartisk dømmende Virksomhed, findes ikke, og gennem Aarene har vi atter og atter set, hvorledes de raadgivende Ingeniørers Dispositioner i flere forskellige Tilfælde er blevet kritiseret og endogsaa kritiseret haardt. Man har ikke alene bedømt dem som usaglige, men man har undertiden ogsaa underskudt de paagældende Ingeniører Motiver i Retning af, at *den* Udførelse var valgt i det givne Tilfælde, som bragte dem de største forretningsmæssige Fordele. Over for Paa-